Law on Investment Promotion

Poumy sinlatanathamatheva
Tel: 008562055346584
Email: poumysinlata09@gmail.com
Vientiane Capital, Laos.

Lecture 7
Investment protection
ການປົກປ້ອງການລົງທຶນ

1. ຄວາມໝາຍການປົກປ້ອງການລົງທຶນ

ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ, ຜູ້ລົງທຶນມີພັນທະຕໍ່ລັດຖະບານຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ລັດຖະບານເປັນຜູ້ສ້າງເງື່ອນໄຂຄວາມປອດໄພໃນການລົງທຶນເອີ້ນວ່າການປົກປ້ອງການລົງທຶນ.

ການປົກປ້ອງການລົງທຶນນັ້ນ, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຜູ້ລົງທຶນລ້ວນແຕ່ໄດ້ຮັບສິດສະເໝີພາບໃນການລົງທຶນ, ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນພາຍໃຕ້ລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນທີ່ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ສະນັ້ນ, ພາຍໃຕ້ມູມມອງວິທະຍາສາດກົດໝາຍ, ສໍາລັບ ສປປ ລາວ ແລ້ວ ການປົກປ້ອງການລົງທຶນແມ່ນບັນດາມາດຕະການທີ່ກົດໝາຍ ໄດ້ກໍານົດເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາຂອງບັນດາຜູ້ລົງທຶນໃນເວລາດໍາເນີນການເຄື່ອນໄຫວລົງທຶນ ດ້ວຍຈຸດປະສົງທາງດ້ານທຸລະກິດ ເພື່ອສ້າງຄວາມປອດໄພທາງດ້ານກົດໝາຍຕໍ່ກັບຊັບສິນ, ທຶນ, ລາຍຮັບ, ບັນດາສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາອື່ນຂອງຜູ້ລົງທຶນ ດໍາເນີນການເຄື່ອນໄຫວລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ.

2. ຮູບແບບການປົກປ້ອງການລົງທຶນ

ລັດຖະບານລັດລາວປົກປ້ອງການລົງທຶນ ດ້ວຍຮູບການບໍ່ເອົາລັດເອົາປຽບຜູ້ລົງທຶນ ທີ່ມີການດໍາເນີນທຸລະກິດຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ "ລັດຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງການລົງທຶນຂອງຜູ້ລົງທຶນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍບໍ່ເກັບເກນ, ຍຶດ ແລະ ໂອນມາເປັນຂອງລັດ ດ້ວຍວິທີການທາງດ້ານບໍລິຫານ ໃນກໍລະນີທີ່ລັດຖະບານ ມີຄວາມຈໍາເປັນນໍາໃຊ້ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ ຜູ້ລົງທຶນຈະໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນຄືນຕາມມູນຄ່າຕົວຈິງຕາມລາຄາຕະຫຼາດ ໃນເວລາມອບໂອນ ແລະ ດ້ວຍວິທີການຊໍາລະທີ່ຕົກລົງກັນ"[1].

---

[1] ກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນປີ 2016, ພາກທີII , ໝວດທີ 3, ມາດຕາ 23

ໃນສະພາບການຕົວຈິງ ລັດຖະບານຍັງໄດ້ມີການປົກປ້ອງຜູ້ລົງທຶນໃນກໍລະນີທີ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ວຍຮູບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດແບບເປັນທຳ ຫຼື ດຳເນີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດໃນການລະເມີດສິດທິຂອງຜູ້ລົງທຶນ. ຮູບການປົກປ້ອງຜູ້ລົງທຶນຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງເທົ່າທຽມກັນບໍ່ວ່າຜູ້ລົງທຶນພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ.

ບັນດາມາດຕະການປົກປ້ອງການລົງທຶນ ຖືບົດບາດສຳຄັນໃນການດຶງດູດການລົງທຶນ ແລະ ກໍແມ່ນສິ່ງທີ່ຜູ້ລົງທຶນ ຫຼື ນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃສ່ໃຈໃນເວລາທີ່ມາລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ, ບັນດາມາດຕະການປົກປ້ອງການລົງທຶນ ກໍຄືມາດຕະການຮັບປະກັນການລົງທຶນແມ່ນບັນດາມາດຕະການທີ່ແນໃສ່ເພື່ອປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງບັນດາຜູ້ລົງທຶນໃນຕະຫຼອດໄລຍະເຄື່ອນໄຫວການລົງທຶນ, ບັນດາມາດຕະການປົກປ້ອງການລົງທຶນກໍແມ່ນບັນດາການຕົກລົງຈາກຝ່າຍລັດທີ່ຮັບການລົງທຶນກັບບັນດາເຈົ້າຂອງການລົງທຶນກ່ຽວກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດທີ່ຮັບການລົງທຶນຕໍ່ໜ້າສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕົວຈິງຂອງຜູ້ລົງທຶນ ຫຼື ນັກລົງທຶນ.

3. ການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນ

ລັດຖະບານໄດ້ມີນະໂຍບາຍໃນການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນ ໂດຍຜ່ານການອອກນິຕິກຳຕ່າງໆເປັນຕົ້ນແມ່ນໄດ້ກຳນົດລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນກ່ຽວກັບການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍແຈ້ງຂໍ້ມູນການເປັນເຈົ້າຂອງສິດຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາ ແລະ ຄຳຮ້ອງຂໍກັກສິນຄ້າຊົ່ວຄາວ, ການກວດກາສິນຄ້າທີ່ລະເມີດຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການປະຕິບັດສິນໂດຍໜ້າທີ່ (Ex-officio), ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການປົກປ້ອງສິດຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີມີຄວາມເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນ ແມ່ນ ຜົນງານທີ່ໄດ້ມາຈາກສະຕິປັນຍາຂອງການເຄື່ອນໄຫວລົງທຶນຂອງຜູ້ລົງທຶນ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ລົງທຶນປະດິດສ້າງ ແລະ ປະດິດຄິດແຕ່ງຂຶ້ນມາ, ຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນ ແມ່ນຊັບສິນທີ່ຈັບບາຍບໍ່ໄດ້ (Intangible assets) ຊະນິດໜຶ່ງ, ນອກຈາກສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ອະສັງຫາລິມະຊັບ, ຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ປະເພດ: ຊັບສິນອຸດສາຫະກຳ(Industrial Property); ພັນພືດໃໝ່ (New Plant Variety); ລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດ (Copyright and Related Rights).

ການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາແມ່ນປະຕິບັດມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດສິດຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາ ບົນພື້ນຖານການຮ້ອງຂໍຈາກຜູ້ຖືສິດ/ເຈົ້າຂອງສິດ, ຊຶ່ງມາດຕະການດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະນຳໃຊ້ສະເພາະແຕ່ສິນຄ້າປອມແປງເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ, ສິນຄ້າລະເມີດລິກຂະສິດ ແລະ ສິນຄ້າລະເມີດແບບອຸດສາຫະກຳ ໂດຍປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳແນະນຳຂອງກະຊວງການເງິນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ[2].

ລັດຖະບານໄດ້ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມຫົວຄິດປະດິດສ້າງ, ການປະດິດຄິດແຕ່ງ, ເສດຖະກິດ, ພູມປັນຍາ, ການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປົກປ້ອງທາງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຊັບສິນ ທາງປັນຍາ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ລົງທຶນ, ຊຸກຍູ້ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລ ຊີ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຈາກຕ່າງປະເທດ ແນໃສ່ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ.

[2] ຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງການເງິນ, ສະບັບເລກທີ 0121/ກງ, ລົງວັນທີ 13ມັງກອນ 2022 ວ່າດ້ວຍຄມາດຕະການປົກປ້ອງສິດຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ, ມາດຕາ 2.

“ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນທີ່ຈົດທະບຽນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ສົນທິສັນຍາສາກົນທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ”[3].

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ ຂອງຜູ້ລົງທຶນແມ່ນລັດປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ, ວັດທະນະທຳ ຫຼື ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະ ຫງົບ, ສຸຂະອະນາໄມ, ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຫຼັກການລວມໃນການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ ເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະກໍຄືການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ ທີ່ເກີດຈາກການລົງທຶນແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາ[4].

ສາມາດສັງລວມໄດ້ວ່າ: ລັດຖະບານໄດ້ມີມາດຕະການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປົກປ້ອງສິດທາງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ ເພື່ອຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມຫົວຄິດປະດິດສ້າງ, ການປະດິດຄິດແຕ່ງ, ເສດຖະກິດພູມປັນຍາ, ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຈາກຕ່າງປະເທດ ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມແນ່ໃສ່ສົ່ງເສີມການຄ້າ, ການລົງທຶນ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ, ທັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນໂດຍພື້ນຖານແມ່ນປະຕິບັດຕາມຫຼັກການດັ່ງນີ້:

+ ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບແນວທາງ, ນະໂຍບາຍ, ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ;

+ ຮັບຮູ້, ເຄົາລົບ, ປົກປ້ອງ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍຸຕິທຳຕໍ່ເຈົ້າຂອງຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງຜູ້ລົງທຶນ;

+ ປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ພັນພືດໃໝ່ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຈົດທະບຽນຕາມກົດໝາຍ;

+ ປົກປ້ອງຜົນງານທາງດ້ານ ລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດໂດຍທັນທີ;

+ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າຂອງສິດຕໍ່ທຸກການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບສິນທາງປັນຍາ;

+ ສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາ ຫຼື ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວເປັນພາຄີ.

‘‘ລັດຖະບານຮັບຮູ້ການປະກອບທຶນຂອງວິສາຫະກິດລົງທຶນດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການຕີລາຄາມູນຄ່າຊັບສິນທາງປັນຍາຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຂອບເຂດສິດ, ພັນທະ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດລະອຽດໄວ້ໃນມະຕິຂອງກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະ ສັນຍາຮ່ວມທຶນຂອງວິສາຫະກິດ’’[5].

4. ການປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳຂອງຜູ້ລົງທຶນ(Industrial Property)

---

[3] ກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນປີ 2009, ພາກທີIV , ໝວດທີ 3, ມາດຕາ 62

[4] ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 38/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ພະຈິກ 2017.

[5] ມາດຕາ 3, ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນພາຍໃນ, ສະບັບເລກທີ 300/ນຍ, ລົງວັນທີ 12 ຕຸລາ 2005.

ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳ ເພື່ອຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມຫົວຄິດປະດິດສ້າງ, ເສດຖະກິດພູມປັນຍາ, ການພັກທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຈາກຕ່າງປະເທດ ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງເຈົ້າຂອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ, ແນໃສ່ສົ່ງເສີມການຄ້າ, ການລົງທຶນ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັກທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາ, ຫັນປະເທດເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ຜູ້ລົງທຶນທີ່ມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳມີດັ່ງນີ້:

+ ຜູ້ລົງທຶນທີ່ຈົດທະບຽນສ້າງຕັ້ງ ແລະ ດຳເນີນກິດຈະການລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ;

+ຜູ້ລົງທຶນທີ່ມີສັນຊາດໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາປາຣີ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນອື່ນກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳທີ່ ສປປ ລາວເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ;

+ຜູ້ລົງທຶນທີ່ມີທີ່ຢູ່ອາໃສຢູ່ ສປປ ລາວ ຫຼື ຢູ່ໃນອານາເຂດຂອງປະເທດທີ່ເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາປາຣີ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນອື່ນກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳທີ່ ສປປ ລາວເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ;

+ຜູ້ລົງທຶນທີ່ມີສະຖານທີ່ດຳເນີນການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳຕົວຈິງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນຢູ່ໃນອານາເຂດຂອງປະເທດໃດໜຶ່ງທີ່ເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາປາຣີ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນອື່ນກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳທີ່ ສປປ ລາວເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ;

+ ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດທີ່ມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຊັບສິນອຸດສາຫະກຳກໍຈະໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນກັບຜູ້ລົງທຶນທີ່ເປັນຄົນລາວ.

5. ການປົກປ້ອງພັນພືດໃໝ່ຂອງຜູ້ລົງທຶນ (New Plant Variety)

ການປົກປ້ອງພັນພືດໃໝ່ຂອງຜູ້ລົງທຶນໄດ້ສະແດງອອກຄື: ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດຫຼັກການ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານພັນພືດໃໝ່ ເປັນຕົ້ນ ການຈົດທະບຽນພັນພືດພັນໃໝ່, ການດຳເນີນການຫຼັກການຈົດທະບຽນພັນພືດໃໝ່, ການເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ, ການທົບທວນຄືນທາງດ້ານບໍລິຫານ ແລະ ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານພັນພືດໃໝ່ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາກ່ຽວກັບພັນພືດໃໝ່ໃຫ້ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ພັນພືດໃໝ່ແມ່ນພັນພືດທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຈັກທົ່ວໄປ ໝາຍເຖິງກຸ່ມຂອງພືດທີ່ມີລັກສະນະທາງພຶກສາຊາດຢ່າງດຽວກັນ ຊຶ່ງສາມາດກຳນົດຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆທີ່ເປັນຜົນມາຈາກປະເພດພັນທຸກຳໃດໜຶ່ງ ຫຼື ປະເພດພັນທຸກຳຮ່ວມກັນ, ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກກຸ່ມອື່ນໃນພືດຊະນິດດຽວກັນຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄຸນລັກສະນະ, ມີຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີ ແລະ ມີຄວາມຄົງຕົວໃນເວລານຳໄປຂະຫຍາຍພັນ, ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງວ່າຈະຄົບຕາມເງື່ອນໄຂສຳລັບການໃຫ້ສິດການປົກປ້ອງກຸ່ມຂອງພືດດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ນັກປະສົມພັນພືດກໍຕາມ[6].

---

[6] ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງວິທະຍາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ,ສະບັບເລກທີ 2823/ກວຕ, ລົງວັນທີ 17 ທັນວາ 2019 ວ່າດ້ວຍພັນພືດໃໝ່, ມາດຕາ 2.

6. ການປົກປ້ອງລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດຂອງຜູ້ລົງທຶນ (Copyright and Related Rights)

ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດຫຼັກການ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດເປັນຕົ້ນການແຈ້ງຂໍ້ມູນລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດ, ການຈຳກັດ ແລະ ການຍົກເວັ້ນສິດຕໍ່ລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດ, ການໂອນ, ການເປັນຕົວແທນ, ອົງການຈັດຕັ້ງລິຂະສິດແບບລວມໝູ່ ແລະ ການທົບທວນຄືນທາງດ້ານບໍລິຫານ ແລະ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດ, ການໂອນສິດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາກ່ຽວກັບລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດໃຫ້ເປັນເອກະພາບໃນຂອງເຂດທົ່ວປະເທດ.

ລິຂະສິດໝາຍເຖິງສິດຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຕໍ່ຜົນງານປະດິດຄິດແຕ່ງຂອງຕົນເອງທາງດ້ານສິລະປະກຳ, ວັນນະກຳ ຫຼື ວິທະຍາສາດ;

ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດ ໝາຍເຖິງສິດຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຕໍ່ຜົນງານທາງດ້ານການສະແດງ, ການບັນທຶກສຽງ, ລາຍການແຜ່ພາບ ຫຼື ລາຍການຜ່ານສັນຍານທີ່ເຂົ້າລະຫັດ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າລະຫັດ[7].

7. ມາດຕະການປົກປ້ອງການລົງທຶນ

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວມາດຕະການໃນການປົກປ້ອງການລົງທຶນ ແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດຜ່ານບັນດາມາດຕະການດັ່ງນີ້:

1) ປົກປ້ອງກຳມະສິດຕໍ່ກັບຊັບສິນ ແລະ ທຶນ: ລັດຖະບານຈະບໍ່ຍຶດ, ຮິບດ້ວຍມາດຕະການທາງດ້ານບໍລິຫານຕໍ່ກັບຊັບສິນ ແລະ ທຶນຂອງຜູ້ລົງທຶນທີ່ໄດ້ມາໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ; ຍົກເວັ້ນໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນຮີບດ່ວນເພື່ອຄວາມສະຫງົບ, ປອດໄພ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ແຕ່ຜູ້ລົງທຶນຈະໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມລາຄາທ້ອງຕະຫຼາດ ແລະ ຜູ້ລົງທຶນຈະໄດ້ຮັບສິ່ງເອື້ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອລົງທຶນໃນຂົງເຂດທີ່ເໝາະສົມ;

2) ປົກປ້ອງແກ້ໄຂຢ່າງເຕັມສ່ວນກ່ຽວກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ລົງທຶນໃນກໍລະນີມີການປ່ຽນແປງຂໍ້ກຳນົດ ຫຼື ລະບຽບການທາງດ້ານກົດໝາຍ ຊຶ່ງໄດ້ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ລົງທຶນ;

3) ປົກປ້ອງສິດເອກະລາດໃນການນຳໃຊ້ຜົນກຳໄລທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການເຄື່ອນໄຫວລົງທຶນ ພາຍຫຼັງທີ່ມີການປະຕິບັດບັນດາພັນທະຕ່າງໆສຳເລັດຕາມຂໍ້ກຳນົດຂອງກົດໝາຍ; ປົກປ້ອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດໄດ້ສົ່ງຜົນກຳໄລ, ທຶນ ແລະ ລາຍຮັບອື່ນ; ປົກປ້ອງແກ້ໄຂບັນດາຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການເຄື່ອນການລົງທຶນ.

ຕາມລະບຽບການແລ້ວ, ບັນດາມາດຕະການປົກປ້ອງຕົ້ນຕໍແມ່ນ:

+ ປົກປ້ອງກຳມະສິດຕໍ່ກັບຊັບສິນ (ຊັບສິນຖືກກົດໝາຍຂອງຜູ້ລົງທຶນຈະບໍ່ຖືກເກັບເກນ ຫຼື ຮິບດ້ວຍມາດຕະການບໍລິຫານ, ກໍລະນີທີ່ລັດຖະບານນຳໃຊ້, ຊື້ຊັບສິນ ເພື່ອການປ້ອງການຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຫຼື ເພື່ອຜົນ

[7] ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ສະບັບເລກທີ 2824/ກວຕ, ລົງວັນທີ 17ທັນວາ 2019 ວ່າດ້ວຍລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດ, ມາດຕາ 2.

ປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ສະພາບຫຍຸ້ງຍາກພາວະວິໄສ, ຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນໄພທຳມະຊາດ, ຜູ້ລົງທຶນຈະໄດ້ຮັບການຊຳລະ , ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ);

+ ປົກປ້ອງກ່ຽວກັບການໂອນລາຍຮັບ ຫຼື ຜົນກຳໄລທີ່ຖືກກົດໝາຍຂອງຜູ້ລົງທຶນອອກໄປຕ່າງປະເທດ (ພາຍຫຼັງທີ່ປະຕິບັດພັນທະທາງການເງິນຕໍ່ກັບລັດຖະບານລາວ, ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດສາມາດໂອນໄປຕ່າງປະເທດກ່ຽວກັບຊັບສິນຄື: ທຶນຮອນ, ຜົນກຳໄລ, ລາຍຮັບຈາກການເຄື່ອນໄຫວລົງທຶນ, ເງິນ ແລະ ຊັບສິນອື່ນທີ່ນອນໃນກຳມະສິດຖືກຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ລົງທຶນ);

+ ປົກປ້ອງການລົງທຶນໃນກໍລະນີມີການປ່ຽນແປງທາງດ້ານກົດໝາຍ;

+ ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ຜູ້ລົງທຶນໃນການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ: ຄືບໍ່ຜູກມັດຜູ້ລົງທຶນຕ້ອງຊື້, ນຳໃຊ້ສິນຄ້າ, ບໍລິການໃນປະເທດ; ນຳເຂົ້າສົ່ງອອກສິນຄ້າດ້ວຍອັດຕາສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຕັ້ງສຳນັກງານໃນສະຖານ ສະຖານ ທີ່ໃດໜຶ່ງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງລັດຖະບານ...);

+ ປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຖ້າຫາກມີການຖືກລະເມີດ;

ນອກຈາກນັ້ນ, ກ່ຽວກັບບັນດາໂຄງການທີ່ສຳຄັນ, ລັດຖະບານຍັງປົກປ້ອງພັນທະໃນການປະຕິບັດສັນຍາຂອງອົງການລັດ ຫຼື ວິສາຫະກິດຂອງລັດເຂົ້າຮ່ວມປະຕິບັດໂຄງການລົງທຶນ.

References:

1. ກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ 2016;
2. ຕຳລາຮຽນວິຊາກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ສະຖາບັນຍຸຕິທຳແຫ່ງຊາດ, ປີ 2021;
3. ຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງການເງິນ, ສະບັບເລກທີ 0121/ກງ, ລົງວັນທີ 13ມັງກອນ 2022 ວ່າດ້ວຍຄມາດຕະການປົກປ້ອງສິດຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ;
4. ກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນປີ 2009;
5. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 38/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ພະຈິກ 2017;
6. ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນພາຍໃນ, ສະບັບເລກທີ 300/ນຍ, ລົງວັນທີ 12 ຕຸລາ 2005;
7. ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງວິທະຍາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ,ສະບັບເລກທີ 2823/ກວຕ, ລົງວັນທີ 17 ທັນວາ 2019 ວ່າດ້ວຍພັນພືດໃໝ່;
8. ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີກຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ສະບັບເລກທີ 2824/ກວຕ, ລົງວັນທີ 17 ທັນວາ 2019 ວ່າດ້ວຍລິຂະສິດ ແລະ ສິດກ່ຽວຂ້ອງກັບລິຂະສິດ.